

10 voor '10

Jan Maarten Slagter
Directeur VEB

Wijsheid uit het Oosten?

De lidstaten hebben het in Maastricht glashelder met elkaar afgesproken: de staatschuld bedraagt minder dan 60 procent van het bruto binnenlands product. De uitvoering bleek voor veel landen lastig, maar niet voor Nederland. Als één van de beste jongetjes van de klas kon Nederland, destijds bij monde van minister Zalm, andere lidstaten terechtwijzen. Daarbij kreeg Zalm het regelmatig aan de stok met meer zuidelijk gelegen lidstaten als Frankrijk en Italië. Ook de begrotingsdiscipline van de nieuwe lidstaten uit Oost-Europa wordt in Den Haag met argusogen bekeken.

De Europese Commissie onderzocht voor alle lidstaten de houdbaarheid van de staatschuld op de lange termijn. Zo werd onder meer een schatting gemaakt van de hoogte van de staatsschuld in 2060. Wie dan

naar Nederland kijkt, ziet niet langer het beste jongetje van de klas, maar een leerling met problemen. Wanneer er geen structurele verbeteringen plaatsvinden, met name waar het gaat om de vergrijzingsproblematiek, explodeert de Nederlandse staatschuld volgens de prognoses in 2060 tot 450 procent van het bbp. Daarmee doet Nederland het slechter dan Frankrijk (431%) en Italië (206%) en wordt het ingedeeld in de categorie landen met een hoog risico op een onhoudbare staatsschuld.

Opvallender is nog dat landen als Bulgarije (10%) en Hongarije (schuldenvrij, met bezittingen ter waarde van 26% van het bbp) zelfs stukken beter presteren. De kritiek op een gebrek aan begrotingsdiscipline zou in de toekomst weleens uit een heel andere windrichting kunnen komen. ■

Naakte waarheid

Met de val van Lehman Brothers in september 2008 was subiet het laatste zuchtje vertrouwen in de financiële sector verdwenen. De 158-jarige bank bleek "too big to fail" en het niet ingrijpen van de overheid bleek een grove inschattingsfout.

Omdat de Amerikaanse wetgever transparantie vereist in 'Chapter 11'-situaties, is nu op de website <http://chap11.epiqsystems.com/LBH/claim/search.aspx> heel eenvoudig te zien hoe verweven Lehman Brothers in het financiële systeem was. Tienduizenden partijen, voornamelijk banken, in alle uithoeken van de wereld hadden een blootstelling op de zakenbank.

Meest opmerkelijke figuur in de lijst: oud-bestuurder Joseph Gregory met een claim van

233 miljoen dollar (oude optie en aandelenbeloning). Veel oud-handelaren van de bank geloven dat Gregory's gebrek aan kennis van derivaten tot de val van de bank heeft geleid.

Enkele slachtoffers (bedragen in \$ mln.) zijn:

Bank of America	2.857,9
Citibank	1.646,2
Merrill Lynch	1.536,0
7th Avenue	1.200,0
Abu Dhabi Inv. Authority	609,7
ING	150,5
Aegon	52,3
Delta Lloyd	18,3
ABN Amro	286,8
Fortis	135,7
Walt Disney	91,7
NY Giants (Am. Football)	301,8

Tien goede voornemens voor 2010:

1. Een bevredigende afronding van de World Online-zaak. De VEB staat klaar om met ABN Amro, Goldman Sachs en World Online een regeling te treffen waarmee gedupeerde beleggers genoegdoening wordt gegeven.
2. Helderheid over de aansprakelijkheid voor de ondergang van Fortis. In 2010 wordt hopelijk duidelijk uit het in 2009 door de OK bevolen onderzoeksrapport wie er verantwoordelijk is voor de deconfiture van Fortis.
3. Wanbeleid vaststellen bij KPNQwest. De door de OK aangestelde onderzoekers zijn inmiddels meer dan een jaar bezig met hun enquête naar mogelijk wanbeleid bij de kabelaar – in 2002 het grootste faillissement in de Nederlandse geschiedenis.
4. Onderste steen boven bij ASMI. Wat gebeurde er nu precies rondom de uitoefening van de beschermingsconstructie in 2008? Het onderzoeksrapport van de door de OK benoemde onderzoekers zal het dit jaar allemaal openbaren.
5. Faillissement Van der Moolen ontleed. Onlangs diende de VEB met mede-aandeelhouder ASR een enquêteverzoek in naar de ondergang van dit ooit legendarische effectenhuis.
6. Wanbeleid vaststellen bij Landis. Het onderzoeksrapport naar het faillissement in 2002 van dit ict-bedrijf was vernietigend. Zodra de OK dit jaar wanbeleid vaststelt, kunnen de verantwoordelijke oud-bestuurders en -commissarissen worden aangesproken.
7. Cassatie inzake LCI winnen. Helaas concludeerde de OK dat het onderzoek naar het faillissement een te beperkt bereik had en daardoor geen verantwoord oordeel over wanbeleid kon dragen. De Hoge Raad buigt zich dit jaar over dit voor ons onbegrijpelijke oordeel.
8. Laatste grote schikking inzake woekerpolis sluiten. Het wachten is nog op een akkoord over aanpassing van onredelijke polisvoorwaarden met Achmea. De Stichting Verliespolis werkt hard aan een regeling in 2010. En anders volgt een gang naar de rechter.
9. Een reëel dividendrendement voor aandeelhouders KLM. Sinds de overname door Air France in 2004 hebben de "achterblijvende" KLM-aandeelhouders geen normaal dividendrendement meer mogen genieten. Hoewel KLM consistent veel beter presteert dan Air France, moeten de KLM-aandeelhouders het bezuren en het doen met een dividend dat is gebaseerd op hetgeen Air France-KLM aan haar aandeelhouders uitkeert. De rechtbank Amsterdam bepaalt hopelijk dit jaar dat KLM-aandeelhouders een marktconform dividend uitbetaald moeten krijgen.
10. Minder tussendoortjes.

En u?